

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 8
Ταχ. Κώδικας: 10559 – Αθήνα
Πληροφορίες: Σταυρούλα Σπυροπούλου
Τηλέφωνο : 2144055230
e-mail: tmima.nomothetikou@minscfa.gov.gr
s.spyropoulou@minscfa.gov.gr

ΠΡΟΣ

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου-Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων
Καταθέσεως Εγγράφων

Κοιν.:

Πολιτική Γραμματεία
Υπουργού Κοινωνικής Συνοχής και
Οικογένειας

ΘΕΜΑ: Απουσία ολοκληρωμένης πολιτικής για τη δημογραφική συρρίκνωση και την εγκατάλειψη της ελληνικής περιφέρειας.

ΣΧΕΤ: Η υπ' αριθμ.1990/18.12.2025 Ερώτηση

Σε απάντηση της ως άνω σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή και στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας σας παραθέτουμε τα εξής:

Στο πλαίσιο των δημογραφικών προκλήσεων το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έχει καταρτίσει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό, το οποίο παρουσιάστηκε στις αρχές Οκτωβρίου του 2024 στο υπουργικό συμβούλιο, αφού προηγουμένως τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το Δημογραφικό, με ορίζοντα δεκαετίας (έως το 2035), δεν περιορίζεται στην προσπάθεια ανάκαμψης των γεννήσεων, αλλά προβλέπει στη συνολική διαχείριση των επιπτώσεων της αλλαγής που έχει επέλθει στην ηλικιακή δομή του πληθυσμού και βασίζεται σε 5 βασικούς άξονες:

1. Στην ενίσχυση των γεννήσεων και την ταυτόχρονη στήριξη της οικογένειας
2. Στην ενίσχυση της απασχόλησης
3. Στη διαχείριση της μακροζωίας - γήρανσης
4. Στην τοπική ανάπτυξη και την προώθηση της καινοτομίας
5. Στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών.

Οι ως άνω αναφερόμενοι άξονες είναι εναρμονισμένοι με τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις προτεραιότητες και τις καλές πρακτικές που προτείνονται από διεθνείς οργανισμούς. Οι άξονες καταλήγουν σε περισσότερες από 100 δράσεις συνολικής δαπάνης 20 δισ. ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων που έχουν ληφθεί ήδη από το 2019, οι οποίες αφορούν σε όλες τις ηλικιακές ομάδες του πληθυσμού.

Μέσω του ΕΣΔ για το Δημογραφικό γίνεται προσπάθεια διαμόρφωσης ενός ευνοϊκού για την οικογένεια

και το παιδί περιβάλλοντος, το οποίο θα σέβεται τις επιθυμίες, θα παρέχει επιλογές και θα υποστηρίζει τις ανάγκες των πολιτών. Απώτερο στόχο αποτελεί η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου μέσα από τον σχεδιασμό, την εφαρμογή, τον συντονισμό και αξιολόγηση δράσεων που αφορούν το σύνολο των πολιτών σε όλο τον κύκλο ζωής.

Πέραν των ανωτέρω, εξακολουθεί να αποτελεί σημαντικό άξονα της κοινωνικής πολιτικής η στήριξη των οικογενειών μέσω είτε οικονομικής ενίσχυσης είτε μέσω της παροχής υπηρεσιών και διευκόλυνσης της πρόσβασης σε αυτές. Πιο συγκεκριμένα:

1. Επίδομα Παιδιού.

Το επίδομα παιδιού (άρθρο 214 του ν. 4512/2018), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, χορηγείται λαμβάνοντας υπόψη:

- α) τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων,
- β) το ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα και
- γ) την κατηγορία ισοδύναμου οικογενειακού εισοδήματος.

Η διαδικασία της χορήγησης του επιδόματος παιδιού, καθορίστηκε με την αρ.Γ.Π.οικ.Δ22/11/2705/58/2018 (Β' 57) απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Επομένως, το ύψος του επιδόματος παιδιού εξαρτάται από τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων, ώστε να καταβάλλεται στοχευμένα στις οικογένειες με παιδιά, που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη ανάγκη.

2. Επίδομα Γέννησης.

Για κάθε παιδί που γεννιέται στην Ελλάδα, χορηγείται επίδομα γέννησης, σύμφωνα με τον ν. 4659/2020 (Α' 21), όπως τροποποιήθηκε για το επίδοκο με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 4756/2020 (Α' 235), και τις διατάξεις των άρθρων 29, 30 και 32 του ν. 5092/2024 (Α' 33).

Η διαδικασία για την χορήγηση του επιδόματος γέννησης, καθορίστηκε με την αρ. Δ11/οικ. 8523/236/2020 ΚΥΑ (Β' 490), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Για τον καθορισμό του ύψους του επιδόματος λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των εξαρτώμενων τέκνων, όπως αυτός διαμορφώνεται μετά την γέννηση του τέκνου, με αποτέλεσμα το ύψος αυτού του ποσού να διαμορφώνεται ως εξής:

- α) 2.400,00 € για το πρώτο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο,
- β) 2.700,00 € για το δεύτερο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο,
- γ) 3.000,00 € για το τρίτο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο και
- δ) 3.500,00 € για το τέταρτο και κάθε επόμενο κατά σειρά γέννησης εξαρτώμενο τέκνο.

Το επίδομα γέννησης καταβάλλεται αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2023 στα πρόσωπα που κατέστησαν δικαιούχοι, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 4659/2020, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 29 του ν. 5092/2024 και σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 5092/2024. Στο πλαίσιο αυτό, εκτιμάται ότι ενισχύονται 35.000 οικογένειες με 1 παιδί, 32.000 οικογένειες με 2 παιδιά, 6.600 τρίτεκνοι και 1.400 πολύτεκνοι ετησίως.

3. Πρόγραμμα στήριξης οικογενειών σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας, και πρόσβασης σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 104 του ν. 4941/2022 (Α' 113), θεσπίστηκε πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών, για την πρόσβαση βρεφών και νηπίων σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας, καθώς και την πρόσβαση παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, με φορέα υλοποίησης την Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΕΤΑΑ ΑΕ). Η δαπάνη χρηματοδότησης καλύπτεται από ενωσιακούς πόρους των συγχρηματοδοτούμενων Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021 - 2027, και από Εθνικούς Πόρους.

Με την αρ. 134947ΕΞ2025/2025 ΚΥΑ (Β' 4127), όπως ισχύει, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 104 του ν. 4941/2022 (Α' 113), καθιερώνεται πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών για την πρόσβαση βρεφών και νηπίων σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας, καθώς και πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών για την πρόσβαση παιδιών και εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης με την εφαρμογή σύγχρονων παιδαγωγικών πρακτικών και δραστηριοτήτων εκτός σχολικού ωραρίου και ισχύει για την περίοδο δύο κύκλων, του έτους 2025 - 2026 (α' κύκλος) και του έτους 2026 - 2027 (β' κύκλος). Εν συνεχεία, τροποποιήθηκε με τη με αρ. 15670/2025 ΚΥΑ (Β' 5646), με την οποία μεταξύ άλλων αυξήθηκαν τα εισοδηματικά κριτήρια για συγκεκριμένες δομές.

Στο άρθρο 8 της ως άνω ΚΥΑ προβλέπεται αυξημένη μοριοδότηση πολύτεκνων και τρίτεκνων οικογενειών, σε σύγκριση με τις πρότερες χρονικές περιόδους. Συγκεκριμένα:

(α) ως προς τα κριτήρια και το σύστημα μοριοδότησης, τα οποία αφορούν στο οικογενειακό εισόδημα και σε κριτήρια οικογενειακής και κοινωνικής κατάστασης που εφαρμόζονται για την επιλογή των ωφελούμενων, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις συμμετοχής, προβλέπονται 50 μόρια για τις τρίτεκνες – πολύτεκνες οικογένειες.

(β) ως προς τα εισοδηματικά κριτήρια επιλεξιμότητας για τη λήψη μειωμένης αξίας τοποθέτησης για τις δομές Α1, Α2, Β1 και Β2 αυξήθηκαν ανά κατηγορία κατά ποσό 2.000€ για οικογένειες έως πέντε (5) παιδιά και για οικογένειες από έξι (6) παιδιά και άνω αυξήθηκαν κατά ποσό 3.000 ανά παιδί, με την τροποποίηση της ΚΥΑ, ήτοι από έως και 35.000€ από 33.000€ έως δύο (2) παιδιά, έως και 38.000€ από 36.000€ για τρία (3) παιδιά, έως και 41.000€ από 39.000€ για τέσσερα (4) παιδιά, έως και 44.000€ από 42.000€ από πέντε (5) παιδιά και άνω.

Η δαπάνη χρηματοδότησης καλύπτεται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του Εταιρικού Συμφώνου για την Περιφερειακή Ανάπτυξη (ΕΣΠΑ) για την Προγραμματική 4 Περίοδο ΕΣΠΑ 2021 - 2027 και από εθνικούς πόρους και ανέρχεται στο συνολικό ποσό ύψους 756.270.900,00€ για τις προγραμματικές περιόδους 2025 - 2026 και 2026 - 2027. Από το συνολικό προαναφερόμενο, το ποσό ύψους 313.594.958€, προέρχεται από τον Τακτικό Π/Υ του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και κατανέμεται ως εξής: α) για τη χρονική περίοδο 2025 - 2026 (α' κύκλο του Προγράμματος) θα διατεθεί ποσό ύψους 174.772.479€, και β) για τη χρονική περίοδο 2026 - 2027 (β' κύκλο του Προγράμματος) θα διατεθεί ποσό ύψους 138.872.479€.

Επισημαίνεται ότι η συνεισφορά του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας σκοπό έχει να καλύψει τις ανάγκες που προκύπτουν κατά την υλοποίηση του Προγράμματος, ενώ η κατανομή των ποσών του Τακτικού Π/Υ του ΥΚΟΙΣΟ ακολουθεί της κατανομής των ποσών συγχρηματοδοτούμενων από τα ΠΕΠ και του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ (μη επιλέξιμο). Έχουν εκδοθεί οι με αρ. πρωτ. 24413/30.7.2025 (ΑΔΑ: ΡΠ00465ΖΩ5-ΦΗΔ) και η με αρ. πρωτ. 30771/30.10.2025 (ΑΔΑ: 93Λ6465ΖΩ5-ΕΛ2) Προσκλήσεις Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.

4. Κρατικό Κατασκηνωτικό Πρόγραμμα.

Στο πλαίσιο του Κρατικού Κατασκηνωτικού προγράμματος για τη φιλοξενία παιδιών, οικογενειών, ηλικιωμένων και Ατόμων με Αναπηρίες, με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, λειτουργούν Παιδικές Εξοχές του Κρατικού Προγράμματος, βάσει των διατάξεων του ν. 749/1948 (Α' 200), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα. Η συμμετοχή των παιδιών των πολύτεκνων και τρίτεκνων οικογενειών στις Παιδικές Εξοχές του Κρατικού Προγράμματος γίνεται δωρεάν, χωρίς την καταβολή ποσού συμμετοχής.

5. Οικονομική ενίσχυση οικογενειών Ορεινών και Μειονεκτικών Περιοχών.

Η χορήγηση της οικονομικής ενίσχυσης των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών θεσπίστηκε με το νόμο 3016/2002 (Α' 110), με σκοπό την οικονομική ενίσχυση των νοικοκυριών που διαβιούν στις περιοχές αυτές και έχουν ιδιαίτερα χαμηλό εισόδημα, το οποίο δεν ξεπερνά το ποσό των 4.700 ευρώ ετησίως. Το ύψος του επιδόματος ανέρχεται σε:

- εξακόσια (600,00) ευρώ, για ετήσιο οικογενειακό εισόδημα έως 3.000 ευρώ και
 - τριακόσια (300,00) ευρώ, για ετήσιο οικογενειακό εισόδημα από 3.000 έως 4700 ευρώ.

Το επίδομα καταβάλλεται εφάπαξ κατ' έτος στους δικαιούχους από τον ΟΠΕΚΑ και η χρηματοδότηση βαραίνει τον κρατικό προϋπολογισμό. Απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, ενώ δεν προσμετράται στο συνολικό, πραγματικό ή τεκμαρτό, οικογενειακό εισόδημα. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 της αριθμ. Δ11/οικ. 28711/1021/2020 ΚΥΑ (Β' 2882) «...Ως μειονεκτικές περιοχές για τη χορήγηση της εισοδηματικής ενίσχυσης από το έτος 2020 και εντεύθεν νοούνται οι περιοχές με σημαντικά φυσικά μειονεκτήματα και οι περιοχές με ειδικά μειονεκτήματα κατά την έννοια των παρ. 3 και 4, αντίστοιχα, του άρθρου 32 του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013, όπως αυτές καθορίστηκαν στα σχετικά Παραρτήματα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας...».

Αναφορικά με το επίδομα παιδιού, επίδομα γέννησης και ορεινών και μειονεκτικών περιοχών παρατίθενται τα παρακάτω στοιχεία:

Έτος	Πίδομα γέννησης (ν. 4659/2020)		Πίδομα παιδιού (ν. 4512/2018)		Οικονομική ενίσχυση ορεινών και μειονεκτικών περιοχών (ν. 3016/2002)	
	Πλήθος δικαιούχων	Ποσό (ευρώ)	Πλήθος δικαιούχων	Ποσό (ευρώ)	Πλήθος δικαιούχων	Ποσό (ευρώ)
2023	85.077	131.479.000,00	719.635	909.524.274,50	8.167	4.111.200,00
2024	114.121	190.776.350,00	764.918	727.625.385,36	6.311	3.126.312,40
2025	75.410	152.430.250,00	700.107	544.492.436,69	5.610	2.922.600,00

6. Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης.

Επιπλέον, με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 5178/2025 (Α΄22) θεσπίστηκε «Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης» με αντικείμενο την οικονομική ενίσχυση των μονοπρόσωπων ή πολυπρόσωπων νοικοκυριών που μεταφέρουν την κύρια κατοικία και το κέντρο βιοτικών δραστηριοτήτων τους από δήμους ή δημοτικές ενότητες της Επικράτειας σε δήμους που ορίζονται με την ΚΥΑ που προβλέπεται στην παρ. 9 του ανωτέρω άρθρου να εκδοθεί, ήτοι στους Δήμους Σουφλίου, Διδυμοτείχου και Ορεστιάδας της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Η οικονομική ενίσχυση ανέρχεται σε:

α) δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, εφόσον η ωφελούμενη μονάδα εγκαθίσταται σε οικισμό με πληθυσμό έως πεντακόσιους (500) κατοίκους, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, και

β) έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ, εφόσον η ωφελούμενη μονάδα εγκαθίσταται σε οικισμό με πληθυσμό άνω των πεντακοσίων (500) κατοίκων, σύμφωνα με την τελευταία απογραφή, προσαυξανόμενη αντίστοιχα κατά χίλια (1.000) ευρώ για κάθε ανήλικο μέλος του νοικοκυριού και μέχρι του συνολικού ποσού των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Η οικονομική ενίσχυση καταβάλλεται στις ωφελούμενες μονάδες σε δύο (2) ισόποσες δόσεις.

Η πρώτη δόση καταβάλλεται με την έγκριση της αίτησης και η δεύτερη δόση μετά την παρέλευση του πρώτου έτους μόνιμης παραμονής στους δήμους μετεγκατάσταση. Βάσει του ανωτέρω άρθρου εκδόθηκε η με αριθ. 10557/2025 (Β΄3803) ΚΥΑ με τίτλο «Καθορισμός της διαδικασίας υλοποίησης του Προγράμματος Δημογραφικής Ανάπτυξης στους Δήμους Σουφλίου, Διδυμοτείχου και Ορεστιάδας της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Και Θράκης». Με την εξουσιοδοτική διάταξη, που προβλέπεται στην παρ. 9 του αρ. 32 του ως άνω νόμου παρέχεται η δυνατότητα ορισμού πρόσθετων δήμων και δημοτικών ενοτήτων της επικράτειας, με βάση, μεταξύ άλλων, πληθυσμιακών και δημογραφικών κριτηρίων της τελευταίας απογραφής του πληθυσμού καθώς και αναπτυξιακών δεδομένων, προκειμένου να ενταχθούν στο Πρόγραμμα Δημογραφικής Ανάπτυξης ως δήμοι και δημοτικές κοινότητες μετεγκατάστασης, πέραν αυτών που έχουν ορισθεί στην εν λόγω διάταξη.

Επισημαίνεται ότι η συνεισφορά του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας σκοπό έχει να καλύψει τις δημογραφικές ανάγκες όπως και όπου αυτές προκύπτουν, εντάσσοντας στο πρόγραμμα ως

Δήμους και Δημοτικές Ενότητες Μετεγκατάστασης και άλλες περιοχές της χώρας, που έχουν τα χαρακτηριστικά των ως άνω περιοχών.

7. Επίδομα Στέγασης.

Πρόκειται για προνοιακό πρόγραμμα και απευθύνεται σε νοικοκυριά που μισθώνουν την κύρια κατοικία τους. Λειτουργεί ως ενισχυτική παρέμβαση για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της στεγαστικής επισφάλειας νοικοκυριών χαμηλού ή μεσαίου εισοδήματος που επιβαρύνονται με το κόστος καταβολής ενοικίου και παρέχει 70 έως 210 ευρώ το μήνα, ανάλογα με τη σύνθεση του νοικοκυριού. Τα κριτήρια και προϋποθέσεις για την καταβολή του επιδόματος ορίζονται στην αρ. πρωτ. Δ13/οικ. 10747/256/6-3-2019 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 792/Β') «Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων για την εφαρμογή του προγράμματος *Επιδόματος Στέγασης*», όπως αντικαταστάθηκε με την υπ' αριθμ. 71670/27-9-2021 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 4500/Β').

Ο ετήσιος προϋπολογισμός του Επιδόματος Στέγασης διαμορφώνεται συνεκτιμώντας την απορρόφηση του προηγούμενου έτους και προϋπολογίζοντας την δαπάνη που θα απαιτηθεί στο επόμενο έτος ώστε να καλυφθούν οι δυνάμενοι δικαιούχοι που πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος. Στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία για τα έτη 2021-2025:

ΕΠΙΔΟΜΑ ΣΤΕΓΑΣΗΣ				
Έτος	Προϋπολογισμός	ΜΟ Εγκεκριμένων αιτήσεων	Αριθμός μελών νοικοκυριού σε εγκεκριμένες αιτήσεις	Ετήσιο Κόστος
2021	402.000.000€	265.044	673.211	388.135.793,67€
2022	402.000.000€	279.893	696.933	405.329.773,44€
2023	396.000.000€	264.531	653.391	383.292.271,39€
2024	400.000.000€	229.613	567.144	334.902.496,42€
2025	340.000.000€	186.637	447.928	269.227.429,61€
2026	300.000.000€			

8.Στέγαση και Εργασία.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες έλλειψης στέγης. Στόχος του προγράμματος είναι η παροχή υπηρεσιών στέγασης, ψυχοκοινωνικής στήριξης, ενεργοποίησης, κατάρτισης και προώθησης στην εργασία νοικοκυριών που διαβιούν σε συνθήκες έλλειψης στέγης ή επισφαλούς στέγασης. Με το άρθρο 15 του ν.4756/2020 (ΦΕΚ 235 Α') το πρόγραμμα απέκτησε χαρακτήρα μόνιμης δημόσιας πολιτικής, καθώς προβλέφθηκε η ανά διετία εφαρμογή του από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού. Η ανωτέρω διάταξη τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 του ν.5107/2024 (64 Α).

Στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία για τον προϋπολογισμό του προγράμματος:

Στέγαση και Εργασία	
Έτος	Προϋπολογισμός
Στέγαση και Εργασία I (πρόσκληση 2018)	5.000.000€
Στέγαση και Εργασία II (πρόσκληση 2021)	10.000.000€
Στέγαση και Εργασία III (πρόσκληση 2024)	20.000.000€

Από τα παραπάνω στοιχεία διαπιστώνεται η αύξηση του προϋπολογισμού ανά εφαρμογή του προγράμματος. Σημειώνεται ότι στην παρούσα φάση βρίσκεται υπό σχεδιασμό το επόμενο πρόγραμμα Στέγαση και Εργασία IV, όπου σχεδιάζεται αύξηση του προϋπολογισμού, ώστε να καλυφθούν περισσότερες περιοχές, να ενταχθεί μεγαλύτερος αριθμός νοικοκυριών και οι παρεχόμενες υπηρεσίες. Παράλληλα υλοποιούνται τα εξής προγράμματα στεγαστικής πολιτικής, είτε από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, είτε από άλλα υπουργεία και φορείς:

- **Ανακαινίζω – Νοικιάζω:** Πρόγραμμα που παρέχει κίνητρα σε ιδιοκτήτες κενών κατοικιών να ανακαινίζουν ακίνητα και να τα διαθέσουν προς ενοικίαση, με στόχο την αύξηση του διαθέσιμου κτιριακού αποθέματος. Οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα επιχορηγούνται για την πραγματοποίηση δαπανών επισκευής και ανακαίνισης στο ακίνητό τους με την υποχρέωση για μίσθωσή τους με συμβόλαιο τουλάχιστον τριετούς διάρκειας μετά το πέρας της ανακαίνισης.
- **Σπίτι μου II:** Το πρόγραμμα αφορά στη χορήγηση χαμηλότοκων στεγαστικών δανείων προς άτομα και οικογένειες, ηλικίας από είκοσι πέντε (25) έως πενήντα (50) ετών, για αγορά πρώτης κατοικίας. Το πρόγραμμα αποτελεί μετεξέλιξη του Σπίτι μου I με ευρύτερα εισοδηματικά όρια, χαμηλότερα επιτόκια και αυξημένα όρια ηλικίας από 39 σε έως 50 ετών. Τα δάνεια χορηγούνται μέσω των συνεργαζόμενων Τραπεζών και η αίτηση υποβάλλεται σε Τράπεζα της επιλογής του δανειολήπτη.
- **Αναβαθμίζω το Σπίτι μου:** Το πρόγραμμα στοχεύει στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ποιότητας ζωής στις υφιστάμενες κατοικίες, προσφέροντας άτοκη χρηματοδότηση σε φυσικά πρόσωπα - ιδιοκτήτες ακινήτων για την υλοποίηση παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακής αναβάθμισης.
- **Επιστροφή ενοικίου:** Το πρόγραμμα συνίσταται στην επιστροφή ενός ενοικίου από το Κράτος στον ενοικιαστή ετησίως και σε μόνιμη βάση και αφορά στην κύρια ή /και την φοιτητική μισθωμένη κατοικία.
- **Επίδομα Στεγαστικής Συνδρομής Ανασφαλιστών Υπερηλίκων:** Το πρόγραμμα συνίσταται στην

επιδότηση ενοικίου για κύρια κατοικία σε ανασφάλιστους υπερήλικες άνω των 67 ετών που μισθώνουν την κύρια κατοικία τους. Το ύψος του επιδόματος ισούται με το ποσό του συμφωνημένου μισθώματος, με ανώτατο όριο το ποσό των 362 €.

- **Κάλυψη:** Με το ν. 5006/2022 (239 Α') θεσπίστηκε το πρόγραμμα Κάλυψη, με το οποίο επιδιώκεται η αξιοποίηση του υφιστάμενου αποθέματος διαμερισμάτων του προγράμματος ΕΣΤΙΑ για την υλοποίηση προγράμματος κοινωνικής μίσθωσης. Στόχος του προγράμματος είναι η διάθεση ιδιωτικών κατοικιών με επιδοτούμενη μίσθωση σε νέους ηλικίας 25-39 ετών, δικαιούχους του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος που δεν διαθέτουν ιδιόκτητη πρώτη κατοικία. Η επιλογή των ωφελούμενων γίνεται με αντικειμενικά κριτήρια με προτεραιότητα στις μονογονεϊκές, τις τρίτεκνες και πολύτεκνες οικογένειες, άτομα με αναπηρία και άλλες ευάλωτες ομάδες.

Το πρόγραμμα καλύπτει το κόστος μίσθωσης της κατοικίας για διάστημα τριών ετών και τυχόν δαπάνες επισκευών και μεταφοράς οικοσκευής, όπου απαιτείται. Το Υπουργείο συμπράττει για την υλοποίηση του προγράμματος με τους Δήμους ή συμπράξεις Δήμων μέσω προγραμματικής σύμβασης.

- **Κοινωνική Στέγαση για τις πλέον ευάλωτες ομάδες στο Δήμο Αθηναίων:** Το πρόγραμμα στοχεύει στην παροχή στεγαστικής υποστήριξης σε ευάλωτες κατηγορίες του πληθυσμού που διαβιούν στον Δήμο Αθηναίων και βρίσκονται σε στεγαστική επισφάλεια, μέσω της ανακαίνισης του αδρανούς στεγαστικού αποθέματος και της ένταξής του σε ένα δίκτυο οικονομικά προσιτής κατοικίας. Το πρόγραμμα ενισχύει ιδιοκτήτες κατοικιών για εργασίες, υλικά και λοιπές υπηρεσίες, ώστε οι κατοικίες αυτές να διατεθούν σε ωφελούμενους του προγράμματος κοινωνικής στέγασης, με μειωμένο μίσθωμα σε σχέση με την μέση τιμή μισθώματος.

- **Κοινωνική Στέγαση για τις πλέον ευάλωτες ομάδες στη Θεσσαλονίκη:** Το πρόγραμμα στοχεύει στην παροχή στεγαστικής υποστήριξης σε ευάλωτες κατηγορίες του πληθυσμού που διαβιούν σε Δήμους της ευρύτερης Μητροπολιτικής Αστικής Θεσσαλονίκης και βρίσκονται σε στεγαστική επισφάλεια, μέσω της ανακαίνισης του αδρανούς δημόσιου στεγαστικού αποθέματος και της ένταξής του σε ένα δίκτυο οικονομικά προσιτής κατοικίας. Το πρόγραμμα ενισχύει δημόσιους φορείς που έχουν στην ιδιοκτησία τους κατοικίες για εργασίες, υλικά και λοιπές υπηρεσίες, ώστε οι κατοικίες αυτές να διατεθούν σε ωφελούμενους του προγράμματος, με μειωμένο μίσθωμα σε σχέση με την μέση τιμή μισθώματος.

- **Κοινωνική Αντιπαροχή:** Επίσης, βρίσκεται υπό σχεδιασμό το πρόγραμμα Κοινωνική Αντιπαροχή.

Με το ν. 5006/2022 θεσπίστηκε η Κοινωνική Αντιπαροχή ως η σύμβαση με αντικείμενο τη σύμπραξη φορέων της Γενικής Κυβέρνησης με ιδιώτες αναδόχους, κατά την οποία ο ανάδοχος ανεγείρει, με δικές του δαπάνες, κτίριο επί αδόμητου ακινήτου του φορέα και το αντάλλαγμα του συνίσταται στην εκμετάλλευση για ορισμένο χρονικό διάστημα του ακινήτου με την παράλληλη υποχρέωσή του να εκμισθώνει μέρος αυτού σε δικαιούχους έναντι προκαθορισμένου μισθώματος. Η επιλογή του αναδόχου

γίνεται μετά από δημόσια πρόσκληση που απευθύνει ο φορέας, στον οποίο ανήκει το ακίνητο. Μετά από το πέρας του χρόνου εκμετάλλευσης, ο ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει το ακίνητο στον ιδιοκτήτη φορέα.

Ο πρωταρχικός στόχος του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας είναι ο σχεδιασμός μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής, ο προσδιορισμός σαφών στόχων, η χάραξη κατάλληλων πολιτικών, και η υλοποίηση ενδεδειγμένων δράσεων. Το εν λόγω εγχείρημα αποσκοπεί στον μετριασμό των συνεπειών των αρνητικών δημογραφικών εξελίξεων, οι οποίες επηρεάζουν τη δημοσιονομική σταθερότητα, τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα, την ευημερία και την κοινωνική συνοχή.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ